ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

สิ่งแวดล้อมในการทำงาน กับความเหนื่อยล้าของพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

ชื่อผู้เชียน

สิริลักษณ์ สมพลกรั้ง

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาชาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. อวยพร ตัณมุขยกุล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิภาส ภู่สว่าง กรรมการ รองศาสตราจารย์ อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา สุคนธสรรพ์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบาย และเปรียบเทียบสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ เสียง แสงสว่าง และอุณหภูมิ กับความเหนื่อยล้าของพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ในช่วงเวลาเช้า บ่าย ดึก และเปรียบเทียบความเหนื่อยล้าของพยาบาลในขณะปฏิบัติงานในสิ่งแวด ล้อมการทำงานในระดับที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเลือกโดยวิธีหลายชั้นตอนเป็นบุคลากรพยาบาล ระดับปฏิบัติการ กลุ่มงานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จำนวน 167 คน เป็น พยาบาลวิชาชีพ 89 คน พยาบาลเทคนิค 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามช้อ มูลส่วนบุคคล แบบบันทึกสิ่งแวดล้อมในการทำงาน แบบประเมินความเหนื่อยล้า ที่ผู้วิจัยดัดแปลง มาจากแบบประเมินอาการความเหนื่อยล้าของโยชิทาเกะ (Yoshitake, 1971) ร่วมกับแนวคิดของ ไปเปอร์ (Piper, 1993) ชาวเลเวลมิเตอร์ ลักซ์มิเตอร์ และเทอร์โมมิเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัธยฐาน สถิติ พดสอบครัสคาล-วอลลิส และ แมนวิพนีย์ยู

ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

- 1. ระดับเสียงในช่วงเวลาเช้า บ่าย ดึก มีค่าเท่ากับ 56.4-103.1 51.1-103.4 และ 53.0-103.1 เดชิเบล เอ ตามลำดับ ระดับเสียงดังกล่าวนี้สูงกว่า 80 เดชิเบล เอ ซึ่งเป็น ระดับเสียงมาตรฐาน ที่กำหนดโดยกระทรวงมหาดไทย ระดับเสียงในช่วงเวลาเช้า บ่าย ดึก ไม่แตก ต่างกัน
- 2. สิ่งแวดล้อมการทำงานด้านแสงสว่าง ในช่วงเวลาเช้า บ่าย ดึก พบว่าระดับแสงสว่าง เท่ากับ 22.0-618.0 3.0-470.0 และ 8.0-495.0 ลักซ์ ตามลำดับ ระดับแสงสว่างในช่วงเวลา เช้า มากกว่าช่วงเวลาบ่าย และช่วงเวลาดึก ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนระดับแสงสว่างในช่วงเวลาบ่าย และช่วงเวลาดึก ไม่แตกต่างกัน จุดที่มีการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลบางกิจกรรมมีระดับแสงสว่าง ต่ำกว่าเกณฑ์ ที่นักวิทยาการจัดสภาพงานแนะนำไว้
- 3. ด้านอุณหภูมิ พบว่ามีอุณหภูมิเท่ากับ 25.0-32.0 25.0-32.0 และ 25.0-31.5 องศาเชลเซียส ในช่วงเวลาเช้า บ่าย ดึก ตามลำดับ และเป็นอุณหภูมิระดับที่สูงกว่าอุณหภูมิที่ เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ต่างประเทศเล็กน้อย อุณหภูมิในช่วงเวลาเช้า และช่วงเวลา บ่าย สูงกว่าช่วงเวลาดึก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนอุณหภูมิในช่วงเวลาเช้า และช่วงเวลา บ่ายไม่แตกต่างกัน
- 4. พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในช่วงเวลาเช้า บ่าย ดึก มีคะแนนมัธยฐานความ เหนื่อยล้าเท่ากับ 20.0 29.0 และ 36.5 ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับน้อยมาก-เล็กน้อย ความ เหนื่อยล้าในช่วงเวลาดึก สูงกว่าช่วงเวลาเช้า ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ความเหนื่อยล้าในช่วงเวลาเช้า กับช่วงเวลาบ่าย และช่วงเวลาบ่าย กับช่วงเวลาดึก ไม่แตกต่างกัน พยาบาลเทคนิค ที่ปฏิบัติงาน ในช่วงเวลาเช้า บ่าย ดึก มีค่าคะแนนมัธยฐานความเหนื่อยล้า เท่ากับ 30.0 20.0 และ 27.5 ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับน้อยมาก-เล็กน้อย และมีความเหนื่อยล้า ไม่แตกต่างกันในช่วงเวลาที่ แตกต่างกัน
- 5. คะแนนมัธยฐานความเหนื่อยล้าชอง พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิค ที่ปฏิบัติ งานในที่มีระดับเสียง แสงสว่าง อุณหภูมิ ที่แตกต่างกัน มีคะแนนมัธยฐานความเหนื่อยล้าไม่ แตกต่างกัน

Thesis Title

Working Environment and Fatigue of Nurses in

Maharaj Nakhon Ratchasima Hospital

Author

Siriluk

Sompolgrung

M.N.S.

Nursing Administration

Examining Committee:

Dr. Ouyporn		Tonmukayakul	Chairman
Assistant Prof.	Rujipas	Poosawang	Member
Associate Prof.	Udomrat	Sangounsirithum	Member
Assistant Prof.	Dr. Achan	a Sukonthasam	Member
Assistant Prof.	Dr. Paung	payom Panya	Member

Abstract

The purposes of this study were to explain working environment; i.e. noise, light, and temperature; and fatigue of nurses working in Day Evening and Night shift at Maharaj Nakhon Ratchasima Hospital and to compare the nurses' fatigue while being in different level of working environment. The subjects of this study, multistage selected, were 167 operating nursing personnel who worked at inpatient department at Maharaj Nakhon Ratchasima Hospital. Eighty nine were professional nurses and 78 were technical nurses. The research instruments were the Demographic Data Questionnaire; Working Environment Record Form; Fatigue Questionnaire which was modified by the investigator based on Yoshitake' Check-List of Subjective Symptoms of Fatigue (Yoshitake, 1971) and Piper's concept of fatigue

(Piper, 1993) Sound Level Meter; Luxmeter; and thermometer. Frequency, percentage, mean, standard deviation, the Kruskal-Wallis Test and Mann-Whitney U Test were statistics used in data analysis.

The results of the study were as followings.

- 1. Noise levels in Day, Evening, and Night shift were 56.4-103.1, 51.1-103.4, and 53.0-103.1 dB A respectively. They were higher than the standard 80 dB A indicated by the Ministry of Interior. It was found that noise levels in Day, Evening, and Night shift were not significantly different.
- 2. Light levels in Day, Evening, and Night shift were 22.0-618.0, 3.0-470.0, and 8.0-495.0 Lux respectively. Light level in Day shift was higher than those in Evening and Night shift (P<.05). However, light levels in Evening and Night shift were not significantly different. Light level at the location for some nursing activity was lower than the level suggested by the ergonomist.
- 3. Temperature were 25.0-32.0, 25.0-32.0, and 25.0-31.5 °C in Day, Evening, and Night shift respectively. These temperatures were slightly higher than effective temperature for working recommended in foreign countries. The temperatures in Day and Evening shift were higher than that of Night shift (p<.05). There was no significant difference between the temperature in Day and Evening shift.
- 4. Professional nurses working in Day Evening and Night shift had median scores of fatigue as 20.0, 29.0, and 36.5 respectively. These scores were judged as very little-little level. Median score of fatigue in Night shift was higher than that of Day shift (p<.05). Median scores of fatigue in Day and Evening shift, Evening and Night shift were not significantly different. Technical nurses working in Day Evening and Night shift had median scores of fatigue as 30.0, 20.0, and 27.5 respectively. These scores were judged as very little-little. It was found that median scores of fatigue in Day Evening and Night shift were not significantly different.

5. Professional nurses and technical nurses who worked in difference levels of noise, light, and temperature did not have different median scores of fatigue.